

בלמ"ס

3.0208
הוראות הפיקוד העליון, 8 מאי 74

3.0208 דרגות ייצוג - שירות סדיר ושירות מילואים

תוקף סעיפים 1 עד 4 מה- 26 בדצמ' 2000

1. בהוראה זו:

- א. "דרגת קבע" - דרגה המוענקת כמפורט בהפ"ע 3.0204, בהפ"ע 3.0206, בהפ"ע 3.0227, ושניתן להורידה או לשלול אותה רק לפי האמור בהפ"ע 3.0249.
- ב. "דרגת ייצוג" - דרגת סג"ם, לפחות, המוענקת לחייל לתקופה קבועה מראש, במקרים מיוחדים, כמפורט בהוראה זו, והגבוהה מדרגת הקבע שנושא החייל באותה עת. ניתן להפוך את דרגת הייצוג לדרגת קבע לפי המפורט בהוראה זו.
- ג. "קיבוע דרגת ייצוג" - הפיכת דרגת ייצוג לדרגת קבע.

כללי

2. ניתן להעניק דרגת ייצוג לחייל הממלא, באופן זמני, תפקיד המחייב לפי תקן, דרגת קצונה, אם צורכי השירות מחייבים זאת, ואם לא ניתן לשבץ בתפקיד קצין בעל דרגת קבע.
 3. דרגת ייצוג תקובע או שתוקפה יפוג, כמפורט בהוראה זו.
 4. דרגת ייצוג אינה מקנה זכאות לקבלתה של דרגת קבע הגבוהה מהדרגה שנושא החייל, לפני שהוענקה לו דרגת הייצוג, למעט המקרים המפורטים במפורש בהוראה זו.
- תנאים הנדרשים ממועמד לקבלת דרגת ייצוג

5. דרגת ייצוג תוענק לחייל, אם הוא עומד בתנאים המפורטים בסעיף זה ובסעיף 6 להלן:

- א. נושא מינוי מלא לתפקיד המחייב, לפי תקן, דרגה הזוהה לדרגת הייצוג המוענקת או דרגה גבוהה יותר.
- ב. השכלתו, הכשרתו וכישוריו תואמים את מטלות התפקיד.
- ג. בעל נתוני האיכות הנדרשים להכשרה לקצונה.
- ד. נמנה על אחת מהאוכלוסיות האלה:

1) שירות סדיר

- (א) חייל המתמנה לתפקיד, שבו נדרש מגע רצוף עם אוכלוסייה אזרחית זרה (כגון: אוכלוסייה עוינת, עיתונאים זרים).
- (ב) חייל היוצא בשליחות צבאית לחוץ לארץ במסגרת נספחות צבאית, משלחת צבאית או גוף צבאי ייצוגי אחר הפועל בחוץ לארץ.

תוקף סעיף קטן ג מה- 19 בינו' 2003

- (ג) קצין בדרגת רס"ן שימונה לתפקיד מג"ד יחידת מילואים בייעוד קדמי ראשון או בייעוד קדמי שני, כהגדרתם בהק"א 32-04-01, בנוסף לתפקידו ביחידה בה הוא מוצב (מינוי "הצבת חירום"), תוענק לו דרגת ייצוג בתום שנה במינוי דרגת ייצוג סא"ל, אולם הוא לא יזוכה בשכר בהתאם לדרגה זו. בתום שנתיים במינוי הצבת חירום ובדרגת ייצוג סא"ל יהיה הקצין זכאי לשכר בהתאם לדרגה זו. בתום ארבע שנים במינוי הצבת חירום תקובע דרגת הייצוג.

בלמ"ס

- (ד) חייל שהוא אחד מאלה, ושמתיימים לגביו התנאים שייקבעו בפקודות הצבא המפורטות להלן:
- (1) שופט ובעלי תפקידים מסוימים בפרקליטות הצבאית, כמפורט בהק"א 32-01-19.
- (2) רופא, כמפורט בהק"א 32-02-21.
- (3) רב צבאי, כמפורט בהק"א 32-02-13.
- (4) בעל השכלה אקדמית, המתנדב משירות מילואים לשירות קבע, כמפורט בפ"מ [32.0220](#).
- (2) שירות מילואים
- (א) חייל המתמנה לתפקיד שבו נדרש מגע רצוף עם אוכלוסייה אזרחית זרה (כגון: אוכלוסייה עוינת, עיתונאים זרים).
- (ב) חייל היוצא בשליחות צבאית לחוץ לארץ במסגרת נספחות צבאית, משלחת צבאית או גוף צבאי ייצוגי אחר הפועל בחוץ לארץ.
- (ג) קצין צי הסוחר, המתמנה לתפקיד פיקודי ייעודי בספינת חיל הים.
- (ד) חייל המתמנה לתפקיד טייס, נווט או מכונן אוויר בחיל האוויר.
- (ה) שופט משפטאי ובעלי תפקידים מסוימים בפרקליטות הצבאית, כמפורט בהוראות קבע אכ"א.
- (ו) איש שירות הביטחון הכללי.
- (ז) מודיע נפגעים בקצין העיר.
- (ח) חייל המתמנה לתפקיד ביחידת "חקירות וזיהוי" חללים (להלן - יחק"ז) של הרבנות הצבאית, לפי מכסה שתיקבע, מעת לעת, על ידי אכ"א-מחלקת הסגל.
- (ט) חייל המתמנה לתפקיד קצין ביחידה לאיתור נעדרים של אכ"א-מחלקת הנפגעים, לפי מכסה שתיקבע, מעת לעת, על ידי אכ"א-מחלקת הסגל.
- (י) חייל המתמנה לתפקיד פסיכולוג אוגדתי, ושמתיימים לגביו התנאים הבאים:
- (1) ביצע שירות של חמש שנים, לפחות, כפסיכולוג חטיבתי.
- (2) בעל תואר שני במדעי ההתנהגות.
- (3) נושא מינוי רס"ן.
- (4) הומלץ על ידי מפקד האוגדה ואכ"א-ראש ממד"ה.
- (יא) חוגר הממלא תפקיד קצונה ושאינו נכלל באוכלוסיות המפורטות בסעיפים קטנים א עד י לעיל, יוכל לקבל דרגת ייצוג בהתאם לתקן אותו נושא, ובכל מקרה דרגת סרן, לכל היותר, ובלבד שמתקיימים לגביו כל התנאים הבאים:
- (1) מוצב ביחידה בייעוד קדמי (0-2), כמפורט בהק"א 32-04-01.

בלמ"ס

- 3.0208
הוראת הפיקוד העליון, 8 מאי 74
- (2) משוחרר משירות סדיר במשך שמונה שנים, לפחות.
 - (3) ממלא תפקיד קצונה במשך שלוש שנים, לפחות.
 - (4) ביצע במוצע בשמונה השנים האחרונות, 21 ימי שירות מילואים פעיל, לפחות, בשנה.
 - (5) אין לגביו הנחייה משפטית של הפרקליטות הצבאית לעיכוב ההעלאה בדרגה.
 - (6) מומלץ לקבלת דרגת ייצוג על ידי מפקדיו.
 - (7) אושר לקבלת דרגת ייצוג על ידי אכ"א-רמ"ח הסגל, לפי המלצת הוועדה המייעצת, כמפורט בפ"מ [32.0213](#).

תוקף סעיפים 6 עד 32 מה- 26 בדצמ' 2000

6. בנוסף לאמור לעיל, יידרש חייל בשירות סדיר להיות, במועד קבלתה של דרגת הייצוג, בעל יתרת שירות, כמפורט להלן:

א. קצין - שנתיים ממועד קבלת הדרגה.

ב. חוגר -

1) בשירות חובה - שנתיים ממועד הענקתה של דרגת הייצוג (כולל שירות קבע).

2) בשירות קבע - משך התקופה הנדרשת למילוי התפקיד אליו מונה או שלוש שנים, ממועד קבלת דרגת הייצוג - התקופה הקצרה מבין השתיים.

ג. חייל בשירות מילואים, המתנדב לשירות קבע ומוענקת לו דרגת ייצוג, יידרש ליתרת שירות של שנה אחת ממועד קבלת הדרגה. הוחלט מראש להאריך את תוקפה של דרגת הייצוג - יידרש החייל להאריך את שירותו עד להשלמת התקופה המפורטת לעיל, הנדרשת מחייל במעמדו (חוגר או קצין, לפי המקרה) כתנאי לאישור הדרגה.

קידום בדרגות

7. קצין, הנושא דרגת ייצוג יוכל להתקדם במקביל בדרגות קבע, כמפורט בהפ"ע [3.0206](#) ובהפ"ע [3.0227](#) - לגבי שירות סדיר, או כמפורט בהפ"ע [3.0207](#) - לגבי שירות מילואים. קידום של שופטים משפטאים ובעלי תפקידים מסוימים בפרקליטות הצבאית יהיה כמפורט בהוראות קבע אכ"א.

8. על אף האמור בהפ"ע [3.0211](#), יוכל קצין הנושא דרגת ייצוג, לעלות פעם אחת במשך שירותו בדרגת קבע אחת, בתוך פרק זמן מזערי (להלן - פז"ס), שאורכו שווה למשך התקופה הארוכה מבין:

א. משך מחצית הפז"ס הנדרש לעלייה מדרגת הקבע שלו לדרגה גבוהה יותר, אם נשא את דרגת הייצוג משך תקופה השווה למחצית הפז"ס האמור.

ב. מחצית תקופת שירותו בדרגת הייצוג.

9. חוגר, הנושא דרגת ייצוג, יוכל להתקדם במקביל בדרגות קבע, כמפורט בהפ"ע [3.0257](#).

10. חוגר בשירות מילואים, הנושא דרגת ייצוג סגן או סרן, שהתנדב לשירות קבע, ושהוסמך לקצונה, כמפורט בהפ"ע [3.0204](#) - תאושר לו דרגת קבע התואמת את דרגת הייצוג. נשא החוגר דרגת ייצוג רס"ן, לפחות, תאושר לו דרגת קבע של סרן, והוא ימשיך לשאת את דרגת הייצוג שנשא, כל עוד תהייה זו גבוהה מדרגת הקבע שאושרה לו. דרגת הקבע שתאושר לפי סעיף זה תהייה תקפה בדיעבד, קרי מיום גיוסו ממילואים לקבע, אם סיים את הסמכתו לקצונה בתוך 18 חודשים מיום גיוסו לקבע. סיים את הסמכתו לקצונה לאחר שעברו 18 חודשים מיום גיוסו לקבע - יהיה תוקף דרגת הקבע מיום ההסמכה.

בלמ"ס

11. חייל הנושא דרגת ייצוג, יוכל לעלות לדרגת ייצוג גבוהה יותר, בהתאם לעקרונות הקידום הקבועים בפקודות הצבא ולפי התנאים המפורטים בסעיף 5 לעיל, ובאישור רמ"ח הסגל.
12. חייל שנשא דרגת ייצוג ופג תוקפה, לא יוכל לעלות לדרגת ייצוג הגבוהה מדרגת הייצוג שפג תוקפה, אלא אם יעמוד בתנאים המפורטים בסעיף 10 לעיל.
13. קצין זוטור בשירות מילואים, בעל תואר שלישי, שהתנדב לשירות קבע והוענקה לו דרגת ייצוג רס"ן - תהפוך דרגת הייצוג לדרגת קבע בהתקיים אחד מאלה:
- א. לאחר שיסיים קורס פו"ם קצר.
- ב. אם לא יוכל לעבור קורס פו"ם קצר, לאחר מעבר בהצלחה של הכשרה אחרת שתקבע על ידי אכ"א-רמ"ח הסגל.
14. הוראות סעיפים 5 ו-6 לעיל, לא יחולו על שופט משפטי ובעלי תפקידים מסוימים בפרקליטות הצבאית, שלגביהם ייקבעו הוראות מיוחדות, כמפורט בהוראות קבע אכ"א.

תוקף דרגת ייצוג

15. דרגת ייצוג תוענק לתקופה שמשכה כמשך התקופה בה ממלא החייל את התפקיד בגינו הוענקה לו הדרגה, אך לא לתקופה העולה על 18 חודשים מיום קבלת הדרגה, למעט בעת גיוס מילואים לשירות קבע, שלגביהם יחול האמור בסעיף 10 לעיל.
16. על האמור לעיל, בסמכות הגורמים המפורטים בסעיף 29 להלן לאשר, על-פי צורכי שירות מיוחדים, הענקת דרגת ייצוג לתקופה הארוכה מ-18 חודשים בעת גיוס חייל מילואים לשירות קבע או לאשר הארכת תוקף דרגת ייצוג למשך זמן שייקבע על ידם.
17. תוקף דרגת הייצוג יפוג במועד המוקדם מבין המועדים הבאים:
- א. מועד ביטול המינוי לתפקיד, שבגינו הוענקה לחייל דרגת ייצוג, למעט ביטול מינוי עקב הכשרה לקצונה.
- ב. בתום התקופה לה אושרה הדרגה כאמור בסעיפים 15 או 16 לעיל.
- ג. מועד הענקתה של דרגת קצונה גבוהה יותר - קבע או ייצוג.
18. חייל שנשא דרגת ייצוג ופג תוקפה, כאמור לעיל, תוענק לו דרגת הקבע לה הוא זכאי, כמפורט בסעיפים 2 עד 17 לעיל, וישוּבץ בהתאם. חוגר כנ"ל, שדרגת הקבע לה הוא זכאי נמוכה מסמל - תיקבע לו דרגת קבע סמל ממועד ביטול דרגת הייצוג.

קיבוע דרגת ייצוג לחייל בשירות סדיר

19. קיבוע של דרגת ייצוג שהוענקה לחייל בשירות סדיר, יאושר על ידי הגורם המוסמך כאמור בסעיף 29 להלן, שבסמכותו יהיה לאשר הקיבוע גם בעת מעבר לתפקיד אחר או מעבר לשירות מילואים או פטור.

קיבוע דרגת ייצוג בשירות מילואים

20. חייל במילואים שנשא דרגת ייצוג במשך חמש שנים, לפחות, ושמפוטר משירות ביטחון מסיבת תום שירות, לא תבוטל דרגת הייצוג, ובתעודת הפטור שלו יצוין כי הוא נושא דרגת ייצוג, כמפורט בפ"מ [30.0118](#).
21. חייל שנשא דרגת ייצוג לפי האמור בסעיף 15 לעיל, ושיגויס לשירות קבע, יקבל עם גיוסו את הדרגה לה היה זכאי לולא נשא דרגת ייצוג, אלא אם יוחלט להעניק לו שוב דרגת ייצוג, ואם הוא עומד בכל התנאים המפורטים בהוראה זו.

בלמ"ס

3.0208
הוראות הפיקוד העליון, 8 מאי 74

שכר והטבות נלוות

22. חייל בשירות סדיר הנושא דרגת ייצוג אל"ם, לפחות, יהיה זכאי לשכר ולהטבות נלוות, כפי שייקבע על ידי הרמטכ"ל, לגבי כל מקרה בעת הענקת הדרגה.
23. עם אישור דרגת ייצוג סא"ל לחייל בשירות סדיר, יקבע ראש אכ"א אם יזוכה החייל בשכר על-פי דרגת הייצוג שלו או ימשיך לקבל שכר על-פי דרגת הקבע שלו.
24. אם אישור דרגת ייצוג רס"ן לחייל בשירות סדיר, יקבע רמ"ח הסגל אם יזוכה החייל בשכר על-פי דרגת הייצוג שלו או ימשיך לקבל שכר על-פי דרגת הקבע שלו.
25. בעת הענקת דרגה לשופט משפטי, לרופא, לרב צבאי או לבעל השכלה אקדמית אחרת המתגייסים משירות מילואים לשירות קבע, ונושאים דרגת ייצוג כלשהי, הם יהיו זכאים לשכר ולהטבות נלוות לפי דירוגי השכר, כפי שייקבעו על ידי אכ"א-חטיבת הפרט-מחלקת הפרט-ענף תשר"ג.
26. חייל בשירות סדיר שנשא דרגת ייצוג ותוקפה פג, זכאי לשכר בהתאם לדרגת הקבע שלו ובהתאם לדירוג המתאים להשכלתו ולתפקידו.
27. חייל בשירות מילואים מיוחד הנושא דרגת ייצוג, יהיה זכאי לתשלומים, המשולמים לקצין בשירות מילואים בעל דרגת קבע מקבילה.
28. אכ"א-מחלקת הסגל-הענף המתאים יזין הרשומת הצה"לית, בהתאם לאמור לעיל, לגבי כל מקרה.

סמכויות

29. הענקה של דרגת ייצוג טעונה אישור של הגורמים הבאים:
- א. רמטכ"ל - לגבי דרגת ייצוג אל"ם ומעלה;
- ב. ראש אכ"א - לגבי דרגת ייצוג סא"ל;
- ג. אכ"א-רמ"ח הסגל - לגבי דרגת ייצוג רס"ן, לכל היותר.

דרגת ייצוג משימתיות ליחידת דובר צה"ל

30. למרות האמור בהוראה זו, בסמכות אכ"א-רמ"ח הסגל לאשר דרגת ייצוג לחייל יחידת דו"ק, לאחר המלצת דו"ק או סגנו. דרגת הייצוג הזו תשמש למילוי משימה מסוימת ותוקפה יהיה עשרה ימים, לכל היותר.

חריגים

31. על אף האמור בהוראה זו, הרמטכ"ל, ראש אכ"א או רמ"ח הסגל, לפי האמור בסעיף 29 לעיל, רשאים לאשר הענקת דרגת ייצוג, לאשר עלייה בדרגת ייצוג, לשנות משך תוקף דרגת ייצוג, לקבע דרגת ייצוג ולבטל דרגת ייצוג, במקרים שימצאו הצדקה לכך, גם שלא בהתאם להוראה זו.

נהלים

32. נהלים לביצוע האמור בהוראה זו מפורטים בפ"מ [32.0213](#).

3.0209 בוטלה (בחוזר מספר 95)

בלמ"ס